

ADVIES MILIEURAAD MERELBEKE DOORKNIPPEN MAKKEGEMSTRAAT

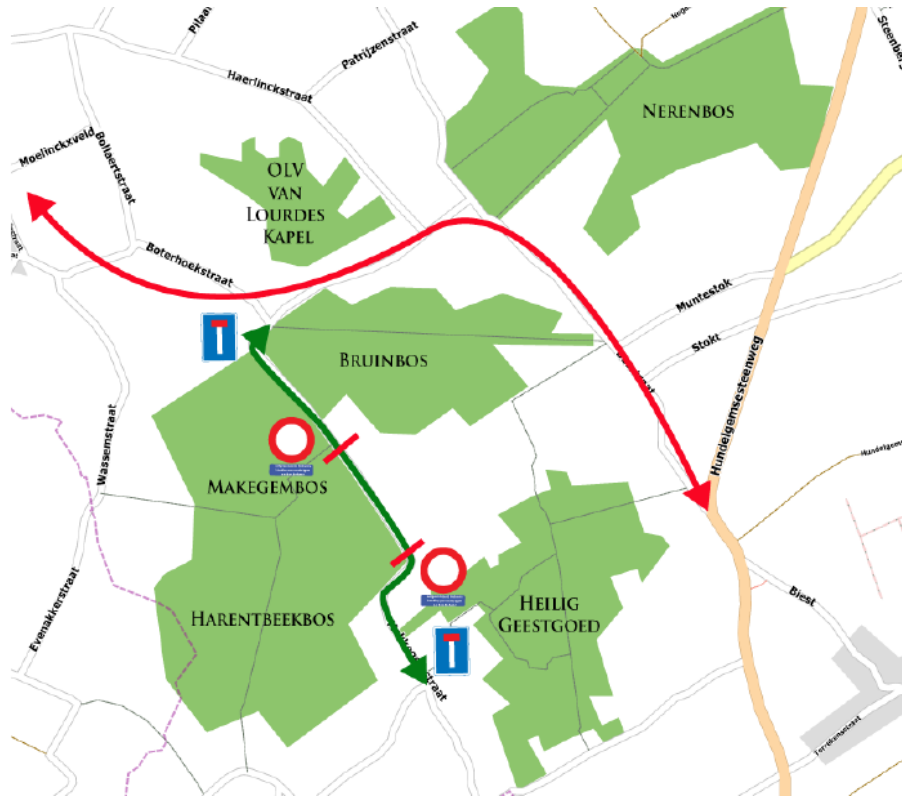
Merelbeke werd in 2019 door Natuurpunt uitgeroepen tot de **beste salamandergemeente** van **Vlaanderen**. Deze erkenning kwam niet geheel onverwacht. De gemeente is sinds 2005 druk bezig met de uitvoering van een ambitieus **poelenplan**. In de gemeente worden ook op meerdere plaatsen **overzetacties** georganiseerd waarbij in het voorjaar - tussen ca. 15 februari en 1 april - amfibieën veilig de weg worden over geholpen op hun jaarlijkse trektocht van de winterverblijfplaatsen naar de voortplantingspoelen.

Eén van deze acties is gesitueerd langsheen de **Makkegemstraat**. Deze actie werd **opgestart** in **2001**. Hierbij wordt de plaatsing van de geleidende schermen gefinancierd door de gemeente Merelbeke. **Vrijwilligers** controleren alle ingegraven emmers twee keer per dag en zetten alle amfibieën uit in één van de vlakbij gelegen poelen die in het kader van het gemeentelijk poelenplan werd aangelegd op terreinen van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Deze overzetactie is **uniek**: het is immers de enige actie in gans Vlaanderen waar de 5 inheemse salamandersoorten (Alpenwatersalamander, Kamsalamander, Kleine watersalamander, Vinpootsalamander, Vuursalamander) werden vastgesteld. Verder werden hier ook Gewone pad, Bruine kikker en Bastaardkikker overgezet.

Een overzetactie met schermen en ingegraven emmers die dagelijks moeten worden gecontroleerd, is een erg **arbeidsintensieve taak**. Indien andere alternatieven voorhanden zijn, moeten die zeker worden overwogen. In 2001 werd in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een doelmatigheidsanalyse uitgevoerd van alle amfibieëntunnels en geleidingswanden in Vlaanderen (Econnection, 2001). Hierbij werden beoordelingscriteria opgesteld om te bepalen op welke manier het beste aan de bestaande herpetologische knelpunten kan worden verholpen. Indien methodiek die in dit rapport werd uitgewerkt, wordt toegepast op de Makkegemstraat, dan volgt daaruit dat het (tijdelijk) **afsluiten** van de **Makkegemstraat** de meest **efficiënte oplossing** is omdat de verkeersfunctie in de Makkegemstraat in hoofdzaak is beperkt tot plaatselijk en/of niet gemotoriseerd vervoer én omdat de verkeersfunctie gedurende bepaalde periodes kan worden beperkt en/of langs een andere weg kan worden afgeleid.

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) liet in **2013** een dure **mobiliteitsanalyse** uitvoeren in het kader van het uitgebreid bosbeheerplan van de Makegemse Bossen (Traject, 2013). Hierin werden door het studiebureau Traject heel wat goed onderbouwde **aanbevelingen** geformuleerd om de mobiliteit in en omheen de Makegemse Bossen aanzienlijk te verbeteren. Eén van de voorstellen was om **twee tractorsluizen** te plaatsen op het stuk **Makkegemstraat** tussen het Makegembos en het Bruinbos (pagina 58 – 59, zie ook situatieplan hieronder). Voor de (weinige) bewoners zou de **omrijtijd** amper **3 minuten** bedragen. Hierdoor zou er geen doorgaand verkeer in dit deel van de Makkegemstraat meer mogelijk zijn. Door het (tijdelijk) afsluiten van dit deel van de Makkegemstraat zou het ook overbodig worden om hier nog langer geleidingswanden te plaatsen en emmers in te graven, aangezien op het traject van de amfibieëntrek geen gemotoriseerd vervoer meer mogelijk zou zijn. Dit zou dan ook betekenen dat - na 20 jaar intensief overzetten - vanaf 2020 er geen inzet van vrijwilligers meer vereist zou zijn.

Situatieschets Makegemse bossen, met aanduiding van de knip, zoals voorgesteld in de mobiliteitsanalyse 2013 (ANB)

In **2015** werd de buurt reeds vanuit de gemeente bevraged over een tijdelijke afsluiting van de Makkegemstraat. Op basis van de resultaten van deze bevraging besloot het College van Burgemeester en Schepenen dat het niet opportuun was om op korte termijn de Makkegemstraat af te sluiten voor de duur van de paddentrek. Intussen zijn we weer enkele jaren verder ...

De **milieuraad van Merelbeke adviseert** om de **Makkegemstraat door te knippen**, hetzij **tijdelijk** (tussen 15 februari en 1 april, en ook een tweede periode tijdens de herfst), hetzij **permanent**, op de locaties zoals aangegeven in de mobiliteitsstudie van Traject.

De milieuraad onderbouwt dit advies met volgende elementen:

Het waarom :

- De Makkegemstraat is de enige straat in Vlaanderen waar de 5 inheemse salamandersoorten worden vastgesteld.
- In de Makkegemstraat wordt reeds sinds 2001 een paddenoverzetactie georganiseerd. Hiervoor is een aanzienlijke input van vrijwilligers vereist die twee keer per dag tussen 15 februari en 1 april alle emmers controleren en alle amfibieën veilig de weg overzetten.
- Met het (tijdelijk) doorknippen van de Makkegemstraat geeft de gemeente Merelbeke mee invulling aan de instandhoudingsdoelstellingen die voor het habitatruchlijngedied 'Bossen en zuidoosten van de Zandleemstreek' voor Kamsalamander werden geformuleerd.

De methodologie :

- De verkeersfunctie in dit deel van de Makkegemstraat is in hoofdzaak beperkt tot plaatselijk en niet gemotoriseerd vervoer én de verkeersfunctie kan gedurende een bepaalde periode worden beperkt en/of langs een andere weg worden afgeleid.
- Uit de methodiek die eerder werd opgesteld voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap blijkt dat in voorkomend geval de Makkegemstraat best (tijdelijk) kan worden afgesloten.

De praktische invulling :

- Het 'doorknippen' van de Makkegemstraat (bv. door het aanbrengen van twee tractorsluizen of door neerklapbare paaltjes) zorgt slechts voor een minimale overlast voor de buurtbewoners (maximale omrijtijd: 3 minuten).
- Alternatieve opties tot beperking van het verkeer (fietsstraat, uitgezonderd plaatstelijk verkeer, verkeersdrempels) zijn bezorgen minder overlast voor de buurtbewoners, doch zijn minder effectief dan tractorsluizen.
- Alternatieven zoals ecoducten, amfibietunnels e.d. zijn kostelijk en enkel effectief indien er ook een onderhoudsplan wordt opgesteld.
- Een beslissing tot het (tijdelijk) doorknippen van de Makkegemstraat moet goed worden gecommuniceerd en moet ter plaatse duidelijk worden aangegeven met passende verkeerssignalisatie.

De milieuraad is van mening dat een beslissing voor het tijdelijk doorknippen van de Makkegemstraat moet kaderen in een langetermijnvisie van de gemeente m.b.t. mobiliteit, ontsnippering en versterken van de biodiversiteit.

De milieuraad stelt voor om reeds in de periode 15/2/2020 tot 1/4/2020 een knip te organiseren, en de evaluatie van deze testfase mee te nemen naar een definitieve oplossing.

Advies ter stemming voorgelegd per mail, waarbij volgende reactie werd ontvangen.

11 leden stemden vóór het advies

1 lid heeft zich onthouden

Niemand stemde tegen het advies

Namens de milieuraad :

